
Den Kærlighed 1

Et skuespil af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Den Kærlighed 1	4
Metadata om værket	4
Titel	6
1. Akt: I	6

Den Kærlighed 1

Kilde Indskrivning af maskinskrevet manuskript, hvori der er foretaget talrige rettelser, dels med blå farveblyant, dels med blyant, dels med pen. Disse rettelser er uanset omfang og mulig betydning beskrevet i kommentarerne. KMF-nr. 20.11.03.

Indledning

Munks kritiske holdning over for besættelsesmagten og samarbejdsregeringen under 2. Verdenskrig resulterede i, at hans skuespil og artikler blev underlagt streng censur. Allerede før krigens udbrud, i 1939, havde Gerda Christophersen fået en henstilling om ikke at spille *Han sidder ved Smeltingen* i Sønderjylland. Under okkupationen blev flere af hans bøger beslaglagt, *Niels Ebbesen* blev forbudt, og i efteråret 1942 blev enhver reklame for *Foråret saa sagte kommer* standset. Dette beskedne skuespil viser, at Munk – selv om han i høj grad også kunne “tale Roma midt imod” – mestrede antydningens kunst. Ifølge et brev dateret den 28. juni 1942 blev denne “farcesketch” skrevet på en dag, mens han sad i toget. Den blev sendt samme dag til Gerda Christophersen, der på dette tidspunkt tryglede Munk om enaktere for hendes turnéteater. Stykket hed oprindeligt *Paa Stranden*, og det ser ud til, at denne version ikke er den oprindelige. Det var ifølge Hans Brix “en meget fiks og dobbeltbundet Scene fra en Badestrand, besat af Militæret” og Bjarne Nielsen Brovst mener at vide, at det fortalte om tyskernes besættelse, bunkersbyggeri og kærlighed. Der er således grund til at tro, at nærværende tekst er en tillempt udgave af det første udkast. Selv i denne tilsyneladende harmløse form blev skuespillet forbudt af tyskerne. I løbet af efteråret opførte Gerda Christophersen Tournéen alligevel et skuespil ved navn *Den Kærlighed* – sammen med to andre enaktere: *Der brænder en Ild* og *Døden*. Plottet i de to navnelignende stykker er ikke identisk, men deres problematik er for en stor del den samme: modsætningen mellem det hævdevundne og det moderne syn på ægteskabet.

Handlingen udspiller sig på en “Badestrand etsteds i Danmark” over en enkelt sommerdag i 1942 og genspejler Munks bekymring over sædelighedens forfald i datidens Danmark. I *Ordet II — En Almanakhistorie* klager Pastor Bandbul (Munk) over udviklingen af badelivet: “Det er sundt og storartet, Mennesker vasker sig, men hvorfor med Forkærlighed i hinandens Paasyn?” (KMF 240). Her kan der påpeges, at Munk gjorde alt det han kunne, for at forhindre, at ejeren af Hotel “Vedersø Klit” fik spiritusbevilling. “Han ville ikke

gerne have Sognets Ungdom lokket i Fristelse”, kommenterer Hans Brix. Det er netop dette spørgsmål, der er dette stykkes udgangspunkt. Kaj Munk modsætter sig den moderne bymentalitet. En anden klar parallel i Munks dramatik er *Puslespil* (1938), der også omhandler et ungt par, som på lignende vis har en række skarpe meningsudvekslinger om moderne parforhold og ikke mindst om moderskabet. *Den Kærlighed 1* kan betegnes som en slags trekantsdrama, hvor et ungt pars muligheder for at finde kærlighedens lykke trues af en mand i uniform.

Det er denne tredje figur, der giver stykket dets – for den nutidige læser *skjulte* – politiske dimension. Manden i uniformen havde oprindeligt det tyskklingende navn “Kvarts” (“Quarts”), men censor krævede, at Munk skulle ændre dette navn til det typisk danske “Larsen”. Han repræsenterer den rå muskelkraft, men han bliver til syvende og sidst overvundet af den unge fyr, der gerne vil gifte sig med den unge kvinde, der er stridsæblet mellem de to mænd. Uniformen skal sikkert forstås som et symbol på besættelsesmagten. Det er nok ikke tilfældigt, at Munk korrigerede “fin uniform” til “forstmandsuniform”. Dens – meget sandsynligt – grønne farve skulle nok minde om de tyske soldaters uniform. Selv under denne allegoriske form var *Den Kærlighed* farligt for besættelsesmagten. Stykket fik ikke lov til at blive opført.

Mht. genre og stil er det værd at bemærke skuespillets allegoriske karakter.

Den Kærlighed 1

1. Akt: I

Badestrand etsteds i Danmark

1

(1) Bent: Aagot!

2

(2) Aagot: Ja!

(3) Bent: Sover du?

(4) Aagot: Ja!

(5) Bent: Saa vil jeg altsaa ikke forstyrre dig.

(6) Aagot: Naa! (*Pause*)

(7) Bent: Aagot!

(8) Aagot: Ja!

(9) Bent: Sover du endnu?

(10) Aagot: Ja!

(11) Bent: Det gør jeg ikke.

(12) Aagot: Naa!

(13) Bent: Saa var det, jeg mente, at du maa altsaa godt forstyrre mig.

(14) Aagot: Tak!

(15) Bent: Skal vi ikke lægge lidt fra land engang til, inden vi kryber i Celleulden?

3

(16) Aagot: Nu er jeg tør. Og du ved for Resten godt, at jeg gaar aldrig i Vandet mere end een Gang pr. Dag.

(17) Bent: Naa! Det var noget helt nyt. Jeg vil fortælle dig, at i forgaars⁴ var vi ude 3 Gange.

¹ Farveblyant: overstreget "etsteds i Danmark".

²Aagot: Munks figur "Aagot Varning" kan være påvirket af Aagot Lading (1909-1963), som var med til at tegne den unge og reformivrige generation i Dansk Kvindesamfund, hvor bl.a. seksuelle spørgsmål og svangerskabsafbrydelse blev debatteret i 1930'erne. Lading var desuden aktiv i arbejdet for at åbne Regensen for kvindelige studerende (1932). Karaktermæssigt synes der yderligere at være visse lighedstræk, bl.a. at Lading aldrig blev gift - "Jeg vil leve og dø som Jomfru", siger Munks Aagot. [DKL]

³Celleulden: Fra tysk "Zellwolle", første led af Zellulose (cellulose), oprindeligt navn for viskose, der bl.a. bruges til beklædning alene eller i blanding med andre fibre. [DSD]

⁴ Blyant: "forgaars" er ændret til "gaar".

- (18) Aagot: I Gaar er saa længe siden. Det har jeg glemmt, Men fra i Dag af — aah, hvor er jeg søvnig.
- (19) Bent: Du vil altsaa ikke — naa ja ja — Du, Aagot, har du lagt Mærke til, hvordan Himlen ser ud?
- (20) Aagot: Ja, det ved Gud, jeg har. Det er mange Aar siden.
- (21) Bent: Jamen i Eftermiddag for Pokker naturligvis. Kan du ikke gøre dig saa megen Umage, at du kan lukke Øjnene op? Maaske skal jeg hjælpe dig med det. Nu krænger vi først *det* lille Øjenlaag bagover, og saa stopper vi det andet lille Øjenlaag op i Hjernen. Nej, hør, nu skal du lade dem blive oppe.
- (22) Aagot: Du skulde prøve at sætte Trykknapper i?
- (23) Bent: Kan du ikke se, Aagot, hvor Himlen er pæn i Dag? Jeg vilde ønske, jeg kunde skrive et Vers. Skønt nej, det er jeg glad for, jeg ikke kan, for alle dem, der skriver Vers, de skal altid sammenligne, og Himlen er saa smuk, at en Sammenligning bare kan trække den nedad. Men altsaa — den blaa Himmel — ja, blaa og blaa — jeg kan tælle mindst 10 Slags blaat i den — de blaa Himle og det blaa Vand og Træerne, der er grønne — jeg synes, det er knagende godt fundet paa, at de er grønne, lige midt om Sommeren — her er vel nok kønt paa alle Kanter og Leder omkring os! sikke et forbandet Held man er gaaet hen og blevet født i Danmark.
- (24) Aagot: Det er utroligt⁵Bent, som du har Munddiarrhe⁶.
- (25) Bent: Munddia — —! Nu skal du snart have tak. Naar bare du ikke.... næ jeg vil ikke sige noget. Men ligge her og holde Kæft lige som du, det er der vel ikke meget morsomt i for nogen af os?
- (26) Aagot: Det maa du virkelig selv om, enten du vil more dig i mit Selskab eller ej.
- (27) Bent: For det er ikke dig, der har inviteret mig, vel?
- (28) Aagot: Inviteret og inviteret! jeg skrev til dig, at⁷du var færdig med den Examen, saa — hvis du ikke havde bedre Sted, var der jo lige saa god Plads hos os i Aar som i Fjor, eller hvad jeg skrev, det kan jeg ikke huske længere, jeg er ogsaa lige glad. Meningen med, at du er her, er selvfølgelig ikke, at du skal gaa og kede dig.
- (29) Bent: Naa, Tak, skal du have. Det ender vel med, du smider mig ud.
- (30) Aagot: Du bestemmer selv⁸hvad du vil kalde det. Og saa færdig med det.
- (31) Bent: Ved du hvad⁹Aagot? du er slet ikke overfor mig saadan som i Fjor.
- (32) Aagot: Der er da klart jeg er. Hvorfor skulde jeg ikke vær¹⁰det? Var der for resten noget ved, om jeg var ligesom i Fjor? Mener du ikke, man skal udvikles? Det kan

⁵ Pen: tilføjet ”,”.

⁶Munddiarrhe: I manuskriptet er angivet denne staveform; men ”Munddiarré” er den korrekte.

⁷ Pen: tilføjet ”naar”

⁸ Pen: tilføjet ”,”

⁹ Pen: tilføjet ”,”

¹⁰ Pen: tilføjet ”e”

være, du er saa gammeldags, saa du synes, man skal staa i Stampe. Jeg kan bare fortælle dig, at du er, nøjagtig lige som du var i Fjor, og det er det, der gør mig edderspændt tindrende tosset.

(33) Bent: Nej, det er dog det stiveste endnu. Vi var knagende gode Venner i Fjor. Vi badede sammen, og vi cyklede sammen, og vi klatrede i Træer sammen, og vi spillede Tennis sammen, og vi¹¹— ja, jeg ved snart ikke, hvad vi ikke gjorde sammen. Og der var ikke en eneste Gang, der var en Kurre paa Traaden¹² imellem os.

(34) Aagot: Synes du, det er noget saa yndigt da? Alle ordentlige Folk de ramler vel sammen engang imellem. Noget mere temperamentsforladt end dig, skal man lede efter. Jeg siger dig lige rent ud, jeg kan ikke holde ud at være sammen med et Mandfolk, som jeg ikke engang imellem bliver gnistrende Uvenner med.

(35) Bent: Dertil vil jeg bare sige, at saa maa det jo være ligefrem ideelt for dig at være sammen med mig i Aar. Jeg tror, du er ved at blive skør, Aagot. Du staar og¹³ siger, at en Mand, som du kan holde ud, ham¹⁴ kan du ikke holde ud!¹⁵ ja,¹⁶ hvis det ikke er brr!

17

(36) Aagot: Det er aldeles ikke brr! Og jeg er aldeles ikke ved at blive skør. Jeg er bare ved at blive Voksen, skal jeg sige dig. I Fjor da var vi Børn, jeg var jo kun en Skolepige¹⁸ og du var en Skoledreng. Men i Aar — ja, jeg er ved at udvikle mig til Kvinde — — —

(37) Bent: ¹⁹ Oh!

(38) Aagot: Du skal aldeles ikke bryde dig om at sige ”Oh” til mig. Du kan selv være Oh! Det er nemlig rigtigt, hvad jeg siger. Men du er et Pattebarn, og det har du været altid, og du bliver aldrig andet, for du er født som Pattebarn, skal jeg sige dig. Og saa Farvel med dig! Nu svømmer jeg til Sverrig.

20

(39) Bent: (*sidder tilbage og slaar hidsigt med Smaasten i Stranden*) Jeg rejser i Eftermiddag, gør jeg. Nej, Søren Knagme, gør jeg ej.

(40) Kvarts: ²¹ Det er forbudt at bade her!

(41) Bent: Hvabehar?

¹¹ Blyant: overstreget ”og vi”. Pen: tilføjet ”og vi”

¹² *Kurre paa Traaden*: Egentlig betydning: fortykkelse eller knude på tråd. Overført betyder ordet forviklinger, vanskeligheder som udtryk for uenighed, konflikt, strid mellem personer - dog i almindelighed af lettere, mere forbigående art. [ODS]

¹³ Pen: overstreget ”staar og”

¹⁴ Pen: overstreget ”ham”

¹⁵ Pen: tilføjet ”!”

¹⁶ Pen: Overstreget ”j” erstattet med ”J”

¹⁷ Pen: tilføjet ”!!”

¹⁸ Pen: tilføjet ”,”

¹⁹ [ulæseligt] Pen: Overstreget det ulæselige.

²⁰ Farveblyant: overstreget ”til Sverrig”. (”Sverrig” er en ældre staveform for ”Sverige”).

²¹ Farveblyant: overstreget ”Kvarts”. Pen: tilføjet: ”Larsen”. Dette sker hver gang Kvarts/Quarts nævnes.

- (42) Kvarts: Har De ikke set Skovvæsenets Reglement?
- (43) Bent: Vi plejer jo ikke at tage Reglementerne saa højtideligt her i Landet, vel?
- (44) Kvarts: Har De ikke læst Opslagene, spørger jeg. Men maaske lærer man ikke længere at læse paa Universitetet.
- (45) Bent: Hør, Hr. Quarts, nu synes jeg ikke, De skulde...
- (46) Quarts: Maa jeg bede mig fritaget. Jeg er ikke Hr. Quarts for Dem.
- (47) Bent: Hvis De bilder Dem ind, at De kan imponere mig med den fine Uniform der.

22

- (48) Quarts: De har at adlyde Reglementet. Kan jeg ikke imponere Dem med Uniformen, saa kom bare an, saa skal jeg prøve at imponere Dem med denne her og med denne her.²³Naa, det har De dog ikke noget og skal svare paa. Det er vel Frk. Vering, De er hernede at bade med som sædvanlig?
- (49) Bent: Er der ogsaa Opslag om, at det er forbudt at bade med Frk. Vering.
- (50) Quarts: De forsøger stadig at være morsom. Hva'! Jeg kunde klemme Livet ud mellem Ribbenene paa Dem, bare jeg gad. Vil De hilse Frk. Vering og sige, at jeg ønsker en Samtale med hende, saa snart hun er klædt paa. Tak-

24

- (51) Bent: (*staar og maaber efter ham*) Han er dog en brutal Bølle. "Tak"! det lyder som et Pistolskud, "Tak"! (*Gør Gymnastik*) Pokkers, jeg ikke har trænet i Vinter (*slaar Vejr møller*).
- (52) Aagot: Ah, det svaalede. Det var en dejlig Tur.²⁵²⁶Var jeg grim imod dig, Bende-
mand?²⁷ Det skal du ikke være ked af. Nu skinner Mors Sol igen. Du kan trøste dig med, at det er bare dem, jeg holder af, jeg af og til giver en lille Stroppetur. Du har virkelig Ret, Bent. Himlen er pæn i Dag. Kom og læg dig lidt her og lad os kigge²⁸paa den begge to. Har du det saa godt? Er vi saa gode Venner igen, vi to?
- (53) Bent: Der var noget, jeg havde tænkt at spørge dig om.
- (54) Aagot: Naa!
- (55) Bent: Nu i denne Ferie. For jeg fik ikke gjort det i Fjor.
- (56) Aagot: Ja!

²² Farveblyant: overstreget "at De kan imponere mig med den fine Uniform der". Pen: tilføjet "At De kan imponere mig med en [Smule?] Forstmandsuniform..."

²³ Farveblyant: overstreget "Kan jeg ikke imponere Dem med Uniformen, saa kom bare an, saa skal jeg prøve at imponere Dem med denne her og med denne her". Pen: overstreget "Kan jeg ikke imponere Dem med Uniformen, saa kom bare an, saa skal jeg prøve at imponere Dem med denne her og med denne her".

²⁴ Pen: tilføjet "(gaar)"

²⁵ Blyant: Tilføjet: "Bent: naa, der er du!"

²⁶ Pen: tilføjet: "Aagot:"

²⁷ Pen: "Bendemand" ændret til "Bentemand".

²⁸ Pen: "kigge" ændret til "kige"

- (57) Bent: Det var, om du ikke vilde gifte dig med mig.
- (58) Aagot: Det vil jeg da forfærdelig gerne.
- (59) Bent: Jamen det var da storartet.
- (60) Aagot: Hvornaar skulde det saa være?
- (61) Bent: Det vil jeg nærmest overlade til dig at bestemme.
- (62) Aagot: Det kunde aldrig passe mig bedre. Jeg er jo lidt for ung endnu til at falde til Ro. Jeg skal have levet²⁹lidt inden, mener jeg. Og du³⁰Bent, ja, du er jo lige Idealet af en Mand til at falde til Ro hos. Nu skriver vi 1942, hvad siger du om 62. Jeg kan lige have 3 smaa Skilsmisser fra Haanden til den Tid.
- (63) Bent: Det var for Resten mit Alvor, Aagot.
- (64) Aagot: Dit Alvor. Nej, nu maa du undskylde.³¹Den Tone mellem os til!
- (65) Bent: Jeg faar en Stilling til Oktober — 350 om Maaneden til at begynde med — jeg ved godt, det ikke er meget. Men jeg tænkte jo, at hvis vi bare holdt af hinanden — og jeg gør i hvert Fald af dig...
- (66) Aagot: (*skyder ham fra sig, med gnistrende Øjne*) Hvorfor sagde du ikke det i Fjor, din Dosmer? hvorfor sagde du ikke et Ord om det i Fjor, din dumme, dumme Dreng? Hvorfor gik du der ved Siden af mig hele Sommeren igennem, din Slubbert, uden saa meget som at give mig et Kys?
- (67) Bent: Skulde jeg have givet dig..... hvor kunde jeg tænke.... jeg troede ikke, du var den Pige, der lod dig kysse af alle og enhver.
- (68) Aagot: Du var vel heller ikke alle og enhver.
- (69) Bent: Jeg vidste jo ikke, om du holdt af mig i Fjor. Jeg vidste jo heller ikke bestemt, om jeg holdt af dig. Jeg maatte have det hele lidt paa Afstand for at sunde mig. Det er dog lidt ud over det helt dagligdags at gaa hen og gifte sig. Maaske fik jeg heller ikke min Eksamen. Saadan alt for dygtig har jeg saamænd ikke været. Og jeg kunde da ikke tilbyde dig at gifte os paa det bare ingenting.
- (70) Aagot: (*midt mellem Graad og Latter*) Aah, det at kysse, hvad har det at gøre med at gifte sig?
- (71) Bent: Naa, det synes jeg nu nok. Men det var ikke Lysten, der manglede. Det kunde du jo ogsaa godt mærke, Gotte.³²Du kunde jo godt mærke, der var ingenting, jeg havde mere lyst til end at kysse dig.
- 33
- (72) Aagot: Hold saa op med al den Forklaring. Lad det være godt. Nu tror jeg virkelig, at du — ja, at du hellere maa rejse.

²⁹ Blyant: tilføjet "levet".

³⁰ Pen: tilføjet ", "

³¹ Blyant: tilføjet "Hvad skal".

³² Blyant: overstreget "Gotte", tilføjet "ikke?".

³³ Pen: ". " erstattet med "?"

(73) Bent: Skal jeg nu rejse? Undskyld, men — sttt! Du skælder mig Huden fuld, fordi jeg ikke kysser dig, og naar jeg saa gør det, skal jeg rejse.

(74) Aagot: Lad mig være, hører du.

(75) Bent: Ikke i al Evighed lader jeg dig være mer. Nej, Gottepige, vel er du stærk, men saa stærk er du heller ikke. Nu har jeg dig, og nu skal du faa alle de Kys, jeg snød dig for i Fjor..... (*Quarts Fløjte skingrer et Sted inde fra Skoven*)

(76) Aagot: Ja, Quarts, nu skal jeg komme.

(77) Bent: Hvad skal det sige?

(78) Aagot: Aah, det er Quarts³⁴ — jeg har lovet ham noget, vi skal ordne sammen — kl. 3 har jeg lovet ham.³⁵ — — Tror Du ikke, Klokken er 3 nu.

(79) Bent: Kan den Fyr tillade sig at fløjte ad dig? Nej, hør nu, Gotte, ham vil jeg blæse en lang March. Nu bliver du her hos din Mand. Hvad? Lød det ikke flot?

(80) Aagot: Bent, jeg holder forfærdeligt meget af dig. Det gjorde jeg i Fjor³⁶ og det gør jeg ogsaa nu, ja, det har jeg egentlig gjort altid. Og jeg har ogsaa tænkt eller vidst eller følt, at du holdt af mig, men jeg regnede med, at — at det var paa samme Maade — som Kammerater — nu har vi holdt af hinanden saa længe — og saa.....

(81) Bent: Hvordan er det, du staar og japper i det?

(82) Aagot: Jeg burde ikke have skrevet til dig om at besøge os i Aar. Men jeg vilde saa gerne — jeg længtes jo efter dig alligevel paa en Maade. Men jeg kan godt se nu — — ja, det er ikke saa nemt at gøre Rede for. Men det er altsaa gaaet saadan.

(83) Bent: Du var jo forelsket i mig i Fjor. Det kan du ikke nægte mere.

(84) Aagot: Ja, hvad kunde det hjælpe, hvis ikke du? Jeg mente bare — og saa dengang du var rejst... og ikke havde sagt noget.... og ikke havde gjort noget.... og jeg var dog 19 Aar, ikke sandt, og du var 23 og... og... Quarts er nu ikke saadan, som de fleste af jer tror.

37

(85) Bent: Quarts?

(86) Aagot: han er maaske noget brydsk af Væsen, maaske lidt brutal ogsaa, men naar man lærer ham rigtig at kende...

38

(87) Bent: Har du gjort det?

³⁴ Farveblyant: "Quarts" overstreget. Pen: "Quarts" overstreget, tilføjet "— der er en,".

³⁵ Farveblyant: "vi skal ordne noget sammen — Kl. 3 har jeg lovet ham". Pen: "ham noget, vi skal ordne sammen — kl. 3 har jeg lovet ham. — — Tror Du ikke, Klokken er 3 nu." overstreget, mens "at ordne noget sammen med! Ja, det er Larsen. Kl. 3 har jeg lovet ham" er tilføjet.

³⁶ Pen: tilføjet ",,"

³⁷ Farveblyant: " Quarts er nu ikke saadan, som de fleste af jer tror" overstreget. Pen: tilføjet "Larsen er nu ikke saadan, som de fleste af jer tror".

³⁸ Farveblyant: "...han er maaske noget brydsk af Væsen, maaske lidt brutal ogsaa, men naar man lærer ham rigtig at kende..." overstreget. Pen: "... Naar man lærer ham rigtig at kende..." er tilføjet.

(88) Aagot: Nej, jeg har ikke, selvfølgelig har jeg ikke, d.v.s. vi har bare..... Du var jo rejst..... og saa var det en Aften..... til et Skolebal..... Emmy havde faaet mig med..... det var lidt landligt forstaar du, saadan lidt for landligt... der blev Slagsmaal, og jeg blev spærret inde, de laa og tumlede rundt omkring, Emmy og mig... du kan tro, jeg blev glad for Quarts, da han pludselig dukkede op — — aah, du skulde have set — han smed omkring med dem — hans Uniform var helt blodig til sidst for min Skyld.....

39

(89) Bent: Det er dog storartet. Han havde vel selv drukket dem fulde for at kunne optræde som din Frelser, om jeg kender ham ret. Naa, hans Uniform var helt blodig for din Skyld, hahaha.

40

(90) Aagot: Lad være at le saadan, Bent, jeg kan ikke taale at høre det. Jeg kan godt lide ham, det vil jeg ikke nægte, han er stærk og flot og haard og — og saa meget som du ikke er. Han har det ikke med at spørge, forstaar du. han siger bare: saadan og saadan vil han have det, bestemt, man bliver forskrækket, men det gør ogsaa godt helt ned i Maven.⁴¹Jamen, lille Bent, jeg holder ogsaa af dig, der er ogsaa saa meget ved dig⁴²jeg holder af jer begge to. Hver paa sin Maade. Det er lige som....

(91) Bent: Nej, du gør ikke, Margot.⁴³Saa beskidt er Livet da heller ikke. Nej, Du holder ikke af andre end mig. Kan du ikke godt forstaa, at hvis du løber fra mig nu, saa gaar det hele i Stykker for mig. Himlen og Havet og Træerne og alting, det er jo bare til for mig, naar du — saadan giver det Sjæl. Der er ikke noget Danmark mer, der er ikke noget Liv mer, hvis ikke du er i det.⁴⁴Først i Fjor, da jeg blev forelsket i dig, først da blev jeg voksen og begyndte at opfatte Tilværelsen, og hvis nu..

(92) Quarts: Aha! Man leger Adam og Eva i Paradis!

45

(93) Bent: Hvad vil du⁴⁶ her? Belurer De os?

³⁹ Farveblyant: ”for Quarts, da han pludselig dukkede op — — aah, du skulde have set — han smed omkring med dem — hans Uniform var helt blodig til sidst for min Skyld...” overstreget. Pen: ”for Quarts, da han pludselig dukkede op — — aah, du skulde have set — han smed omkring med dem — hans Uniform var helt blodig til sidst for min Skyld...” erstattes med ”For Larsen, da han pludselig dukkede op — aah, du skulde have set, hvor han kylede dem til Side, ja, ligefrem køl.”

⁴⁰ Farveblyant: ” Han havde vel selv drukket dem fulde for at kunne optræde som din Frelser, om jeg kender ham ret. Naa, hans Uniform var helt blodig for din Skyld, hahaha.” overstreget. Pen: ” Det er dog storartet. Han havde vel selv drukket dem fulde for at kunne optræde som din Frelser, om jeg kender ham ret. Naa, hans Uniform var helt blodig for din Skyld, hahaha.” overstreget, tilføjet ”Naa! Saa! han ligefrem køl! saa han køl! Det er dog storartet. Og han havde vel selv drukket dem fulde først for at komme til at kyle og være din Frelsermand”.

⁴¹ Farveblyant og Pen: ”Han har det ikke med at spørge, forstaar du. han siger bare: saadan og saadan vil han have det, bestemt, man bliver forskrækket, men det gør ogsaa godt helt ned i Maven.” overstreget.

⁴² Pen: tilføjet ”, jeg holder af.”

⁴³ Pen: ”Margot” ændret til ”Aagot”

⁴⁴ Farveblyant: ”Der er ikke noget Danmark mer, der er ikke noget Liv mer, hvis ikke du er i det.” overstreget. Pen: ”Der er ikke noget Danmark mer, der er ikke noget Liv mer, hvis ikke du er i det.” overstreget.

⁴⁵ *Adam og Eva i Paradis*: Jf. GT: 1 Mos. 3,20-23.

⁴⁶ Blyant: skrevet ”De” over ”du”.

(94) Quarts: Klæd dig paa! Naa! (*Hun bøjer Hovedet, dækker for sig og gaar mod Skoven*) Saa er det os to, min Herre (*Gaar frem mod Bent*)

(95) Bent: Holder De af Aagot, Hr. Quarts?

(96) Quarts: ”Holder De af Aagot, Hr. Quarts?” Det lyder kært, Saa skal jeg træde an⁴⁷ til højre og De til venstre, og saa skal Kvinden træde frem i Midten og vælge imellem os i Frihed uden⁴⁸ Ansvar, var det ikke saadan, det hed? Men ser De, de Tider er forbi, min akademiske Hr. Barnerumpe. De lægger Mærke til, at jeg har Støvler paa, ikke sandt? Ved De til hvad? Til at sparke med. Det har altid været mit Princip at sparke de Mænd til siden, der kom mig i Vejen, og tage de Piger, jeg havde lyst,⁴⁹ der kom paa min Vej.⁵⁰ Baade jeg og Pigerne har været tilfredse med det Princip⁵¹ indtil nu? Hvad staar De der⁵² og skaber Dem med?

(97) Bent: Det er bare, jeg gnider mig ind med Salve til at beskytte mig imod Solen. Beskyttelse er jo blevet saa moderne.

53

(98) Quarts: Jeg saa nok, De gik i Fjor og lagde an paa den smaa Frk. Aagot. Jeg tænkte, lad ham bare! der er alt for meget Tømmer i den Pige til hans Spædekalkvekrop. Hun er skabt til mig og bliver min, naar det passer mig. Det var Synd for hende, hvis det ikke gik saadan. Man maa ogsaa tænke paa Pigernes eget Bedste. Naa, er du færdig med Paaklædningen, Aagot? Kom, min Ven, saa gaar vi, kom! (*Aagot tøver et Øjeblik, tilkaster Bent et undskyldende Blik og begynder at gaa*).

(99) Bent: Vent et Øjeblik. De er klogere end jeg, Hr. Quarts. Jeg har virkelig troet paa et Par Læresætninger, som De nu har vist mig Hulheden i. Det gaar pludselig op for mig, at denne Affære virkelig ikke kan ordnes paa nogen anden Maade, end at De og jeg slaas.

(100) Quarts: Bravo! Det er ogsaa en udmærket

5455

(101) Aagot: Er I fra Forstanden begge to?

(102) Bent: Der er bare det i Vejen, at De er betydelig bedre udstyret med Muskler end jeg.

⁴⁷ Farveblyant: ”an” overstreget.

⁴⁸ Pen: ”uden” erstattet med ”under”

⁴⁹ Blyant: Tilføjet ”til”.

⁵⁰ Farveblyant: ”har Støvler paa, ikke sandt? Ved De til hvad? Til at sparke med. Det har altid været mit Princip at sparke de Mænd til siden, der kom mig i Vejen, og tage de Piger, jeg havde lyst, der kom paa min Vej”. Pen: ”Dobbelsaal under Skoene. det har altid været mit Princip at sparke de Mænd til Side, der kom mig i Vejen og tage de Piger, jeg havde Lyst til”.

⁵¹ Pen: ”det Princip” erstattet med ”den Ordning”

⁵² Farveblyant: ”der” ændret til ”dér”.

⁵³ Farveblyant og Blyant: ”Beskyttelse er jo blevet saa moderne.” overstreget. Pen: tilføjet ”Beskyttelse er jo godt, naar Solen er for varm.”

⁵⁴ udmærket: I manuskriptet står replikken rettet til: ”Bravo! Det er ogsaa en udmærket!” Muligvis mangler ordet Idé i slutningen: ”Bravo! Det er ogsaa en udmærket Idé!”

⁵⁵ Pen: tilføjet ”!”

- (103) Quarts: De maa undskylde, jeg kan ikke⁵⁶ tage nogen af dem af.
- (104) Bent: Til Gengæld maa jeg stole paa Styrken ved Offensiven.⁵⁷ Ned med Dem.
- (105) Quarts: Jeg skal.....
- (106) Bent: Ja, du skal... Men du kan ikke, nej, dine Fingre kan ikke holde fast, det var godt, jeg smurte mig ind. Og Støvlerne kan du ikke bruge, de løber fulde af Vand....

58

- (107) Aagot: Slip ham, Bent, slip ham, du drukner ham jo, slip ham og løb!
- (108) Quarts: (*gurgler forførdeligt*)
- (109) Bent: Han skal falde lidt mere til Ro endnu, før jeg slipper.
- (110) Aagot: Bent, for Himlens Skyld, pas paa, han bruger Kniv.
- (111) Bent: (*springer til Side*) Slyngel, bruger du Kniv.
- (112) Quarts: Du — du — du vilde drukne mig..... jeg skal... nu har jeg dig.
- (113) Bent: Saa stik da, hvis du tør — —
- (114) Aagot: Smid Kniven, Quarts, smid den, jeg forlanger det, nu. Aah, hvis du vidste, hvor latterlig du ser ud. Smid Kniven og gaa hjem og skift Tøj.
- (115) Quarts: Min nye Uniform!⁵⁹ Jeg anlægger Sag, Jeg kræver Erstatning. I Retfærdighedens Navn⁶⁰ (*Pjasker i Land*)
- (116) Bent: Naa Aagot?
- (117) Aagot: Saadan to Slagsbrødre. Fy for Pokker, som Mænd dog er. Jeg vil leve og dø som Jomfru. (*Kaster sig om hans Hals*)

⁵⁶ Blyant: "kan ikke" erstattes med "ikke kan".

⁵⁷ Farveblyant: "Styrken ved Offensiven" overstreget. Pen: "Styrken ved Offensiven" erstattet med "Overraskelsen".

⁵⁸ Farveblyant: "Støvlerne kan du ikke bruge, de løber fulde af Vand.." overstreget.

⁵⁹ Farveblyant: "Min nye Uniform!" overstreget. Pen: "Min nye Uniform!" tilføjet.

⁶⁰ Farveblyant: "Jeg kræver Erstatning. I Retfærdighedens Navn" overstreget. Pen: "Jeg kræver Erstatning. I Retfærdighedens Navn" erstattet med "Jeg kræver Erstatning for mit ødelagte Tøj. I Retfærdighedens Navn!".